

Warszawa, 20 grudnia 2022 r.

Pan Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej

Uwagi do ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (UD 467)

Projektowana nowelizacja ustawy o pomocy społecznej zawiera kwestie odnoszące się do usług opiekuńczych o charakterze sąsiedzkim, otwierania się na usługi wytchnieniowe domów pomocy społecznej. Jesteśmy zdania, że najistotniejszy element ustawy odnosi się do kwestii mieszkalnictwa wspomaganego, wokół którego toczyły się gorące spory w trakcie debaty nad Strategią Rozwoju Usług Społecznych. Dlatego też Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS wraz z innymi podpisanymi podmiotami przedstawiają uwagi i propozycje dotyczące mieszkalnictwa wspomaganego. Jesteśmy również gotowi do dalszej merytorycznej dyskusji i dialogu tak aby rozwiązania były jak najlepsze i odzwierciedlały potrzeby zarówno obywateli jak i organizatorów mieszkalnictwa wspomaganego.

I. Uwagi o charakterze ogólnym

1. Wprowadzenie jednej kategorii mieszkań wspomaganych zamiast oddzielnych kategorii mieszkań treningowych i wspomaganych.

Cieszymy się, że inicjatywa zmiany prawa w obszarze mieszkalnictwa chronionego została podjęta przez Ministerstwo. **Odejście od pojęcia mieszkań chronionych jest uzasadnione i potrzebne.** Termin „chronione” nie oddaje istoty wspierania osób zamieszkujących a także stygmatyzuje osoby korzystające z takiej formy wsparcia. Rzeczywistość realizacji usług mieszkaniowych w poprzednim okresie finansowania środków UE oraz realia wielu organizacji pozarządowych i gmin prowadzących usługi mieszkaniowe dla osób zagrożonych ubóstwem i

wykluczeniem pokazują, że potrzeba uporządkowania, ale także zachowania otwartości i elastyczności rozwiązań.

➤ **Potrzeba zapewnienia zgodności ze Strategią Rozwoju Usług Społecznych**

Rozwiązanie rozdzielenia mieszkań treningowych i mieszkań wspomaganych niepotrzebnie komplikuje i utrudnia dalszy rozwój mieszkań wspomaganych zbytnio je regulując i usztywniając. Otóż środowisko osób pracujących nad strategią deinstytucjonalizacji rekomendowało uproszczenie rozwiązania i uczynienia bardziej elastycznego, także wobec wytycznych mieszkań wspomaganych treningowych i wspieranych w stosunku do dotychczasowych wytycznych EFS w obszarze włączenia społecznego. Postulaty te znalazły odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Usług Społecznych.

Nowelizacja powinna dać silny impuls prawny do rozwoju mieszkalnictwa wspomagane, za którym pójść również m.in. środki UE w nowej perspektywie finansowej 2020-2027 oraz zmiany w finansowaniu tych formuł ze środków krajowych. Te impulsy (prawny i finansowy) są bardzo ważne w kontekście realizacji celów i rezultatów postawionych w Strategii Rozwoju Usług Społecznych. Strategia ta zakłada stworzenie do 2035 r. 12 tys. „mieszkań wspomaganych z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb osoby”. Strategia zapowiedziała zmiany prawne dotyczące mieszkalnictwa, wskazując wyraźnie: „W najbliższym czasie planuje się wprowadzenie zmian prawnych w zakresie mieszkań chronionych, tj. wprowadzenie nazewnictwa – mieszkania wspomagane z koszykiem usług.” W innym miejscu Strategii wśród działań wymienia się: „3. Wdrożenie systemowej usługi mieszkalnictwa wspomagane przez: 1) wprowadzenie zmian prawnych w zakresie nazewnictwa i funkcji mieszkalnictwa wspomagane (ujednolicenie obowiązującego nazewnictwa – mieszkania chronione, wspierane, treningowe = mieszkania wspomagane z odpowiednim do potrzeb koszykiem usług); 2) rozwój mieszkań wspomaganych z koszykiem usług;

W proponowanej nowelizacji ustawy o pomocy społecznej zobowiązania rządu zawarte w Strategii Rozwoju Usług Społecznych są łamane poprzez wprowadzenie nowej typologii mieszkań (rozdzielenie mieszkań treningowych od wspomaganych). Rozdział na mieszkania treningowe i mieszkania wspomagane jest podziałem niespójnym językowo, logicznie i merytorycznie. Zdajemy sobie sprawę, że zapisy dokumentów są kierunkowe, ale w tym przypadku strategia jest jednoznaczna, a propozycja nowelizacji ustawy o pomocy społecznej nie oddaje ducha zapisów Strategii. Nazewnictwo ma znaczenie, bo pociąga za sobą też określone konsekwencje merytoryczne – chcemy to wyraźnie podkreślić. Otóż mieszkania o charakterze treningowym są przecież wspomagane (mieszkaniem, usługami i kadrą specjalistyczną), a mieszkania wspomagane mogą być przecież treningowe, co więcej w mieszkaniach wspomaganych powinien być prowadzony trening w różnym zakresie, szczególnie z osobami z niepełnosprawnościami. Podział jest uzasadniony tylko wtedy, kiedy mówimy o pewnym typie czy funkcji mieszkań wspomaganych czy wcześniej chronionych.

➤ **Potrzeba zapewnienia zgodności z dotychczasowym nazewnictwem w ramach EFS i nazewnictwem stosowanym w innych krajach**

Wprowadzenie rozdziału na mieszkania treningowe i wspomagane wprowadzi chaos informacyjny i bałagan pojęciowy również w stosunku do rozwiązań stosowanych dotychczas w ramach EFS, gdzie określenie wspomagane było właśnie wspólnym określeniem dla różnych rodzajów mieszkań dla różnych grup. Wiele osób, instytucji, organizacji nauczyło się posługiwać tym pojęciem i je w określony sposób rozumieć. Nowa regulacja prawna zburzy ten dorobek, co może na kolejnych etapach rodzić również problemy wdrożeniowe.

Należy też zauważyć, że w różnych rozwiązaniach prawnych w innych krajach nie spotykamy się ze sformułowaniem „training accomodation” (mieszkania treningowe) raczej wszędzie posługuje się terminem „supported accomodation/housing” (wspomagane zamieszkanie/mieszkanie ze wsparciem). Jest też pewien problem z przeciwstawieniem sobie mieszkań wspomaganych i treningowych. Czy to znaczy, że w mieszkaniach wspomaganych nie można prowadzić treningu? A mieszkania treningowe nie są wspomagane? Czy osoby przebywające w mieszkaniach wspomaganych skazane są na pobyt do końca życia? Bez opcji wejścia w najem komunalny lub socjalny i zmniejszeniem zakresu wsparcia? Jeśli rozróżniamy dwa rodzaje mieszkań wspomaganych to bardziej prawidłowe logicznie i językowe byłoby rozróżnienie na mieszkania wspomagane stałe/długoterminowe i mieszkania wspomagane tymczasowe.

➤ **Potrzeba uwzględnienia w proponowanych zapisach różnorodności potrzeb różnych grup będących odbiorcami usług i różnorodność doświadczeń samorządów i organizacji pozarządowych w prowadzeniu mieszkań i zaproponować rozwiązania dobre dla wszystkich.**

Doświadczenia realizacji usług mieszkaniowych wielu organizacji pozarządowych oraz samorządów lokalnych pokazują, że istnieje wiele typów i rodzajów mieszkań wspomaganych. Można uznać, że podział ten dotyczy kilku sytuacji:

- Jednym z czynników różnicujących jest cel usługi mieszkaniowej - są rozwiązania mieszkaniowe, w których celem jest nauka i uzyskanie niezależności życiowej, są też rozwiązania dążące do utrzymania i wsparcia niezależności życiowej. Przy czym termin „niezależne życie” często bywa używany wymiennie z terminem życie w społeczności i wcale nie musi oznaczać wykonywania czynności samodzielnie czy samowystarczalności. Niezależne życie wiąże się raczej ze zdolnością do dokonywania wyborów i podejmowania decyzji w zakresie miejsca zamieszkania, współmieszkańców oraz sposobu organizacji życia. Niezależność zatem wcale nie oznacza braku potrzeby wsparcia.
- Innym kryterium podziału rozwiązań mieszkaniowych jest czas korzystania z nich - są rozwiązania krótkoterminowe i tymczasowe oraz rozwiązania długoterminowe i na stałe, w rozumieniu tak długo, jak są tylko potrzebne.

- Inną osią podziału usług mieszkaniowych może być kwestia ich charakteru - są rozwiązania grupowe, są też rozwiązania indywidualne.
- Kolejną możliwością podziału rozwiązań mieszkaniowych jest kwestia lokalizacji - są mieszkania skupione w jednym miejscu, są też rozwiązania rozproszone.
- Czynnikiem różnicującym może być także tytuł do korzystania z mieszkania - z jednej strony tytułem tym może być kontrakt, umowa korzystania, decyzja administracyjna, umowa użyczenia, z drugiej strony może to być standardowa umowa najmu wraz z pełnią praw lokatorskich (przykład mieszkań wspomaganych w Stargardzie, gminy chyba najbardziej doświadczonej w prowadzeniu usług mieszkaniowych w Polsce).
- Następną linią podziału mieszkań mogą być zasady w nich obowiązujące - mogą one mieć bardziej charakter instytucjonalny lub bardziej domowy, rodzinny i środowiskowy.
- Ostatnim podziałem jest kwestia intensywności wsparcia w mieszkaniu - może ono być zarówno niewielkie i doraźne, a także bardzo szerokie i zintensyfikowane.

Jak widać mamy do czynienia z bardzo różnymi usługami mieszkaniowymi. Podział na mieszkania treningowe i wspomagane nie wyczerpuje bogactwa różnych rozwiązań mieszkaniowych.

2. Uwzględnianie mieszkań o charakterze interwencyjnym (nie wpisują się ani w mieszkania treningowe i wspomagane, pomijając co najmniej kilka ważnych grupy odbiorców).

Zdefiniowanie mieszkań treningowych jest kłopotliwe w sytuacji mieszkań interwencyjnych, np. w sytuacji przemocy czy zdarzeń losowych, gdzie nie zawsze potrzebny jest trening a raczej zapewnienie tymczasowego rozwiązania mieszkaniowego do uzyskania samodzielności i niezależności. W mieszkaniach tych nie ma uzasadnienia do prowadzenia treningu, bo najczęściej osoby mają kompetencje do prowadzenia niezależnego czy samodzielnego życia a potrzebują innego rodzaju wsparcia w tym mieszkaniowego, prawnego, terapeutycznego czy psychiatrycznego.

3. Uwzględnianie pominiętych grup społecznych, w tym osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością, ofiar przemocy, osób potrzebujących całodobowej opieki

Kolejnym poważnym problemem w zdefiniowaniu mieszkań treningowych i mieszkań wspomaganych jest pominięcie wielu ważnych grup społecznych, które powinny być uwzględnione jako grupy docelowe. Podany katalog sytuacji wydaje się zbyt wąski, tymczasem powinien on wprost wskazywać pewne sytuacje.

Po pierwsze bezdomność. Nie ma grupy bardziej potrzebującej rozwiązań mieszkaniowych niż osoby w kryzysie bezdomności. Tymczasem zarówno w mieszkaniach treningowych jak i mieszkaniach wspomaganych grupa ta została kompletnie pominięta. Sytuacja ta jest niezrozumiała i nieuzasadniona. W kontekście potrzeb deinstytucjonalizacji w bezdomności

stoimy na stanowisku, że grupa osób doświadczających bezdomności musi być wprost wskazana jako grupa odbiorców.

Po drugie katalog wskazanych potencjalnych grup odbiorców nie jest pełen i niepotrzebnie jest zawężający przykładowo nie uwzględnia on osób doznających przemocy. Oczywiście można tutaj odnieść się do „trudnej sytuacji życiowej” jednak doświadczenia interpretacji zapisów prawnych pokazują, że oczywiste sytuacje należy wskazywać i nazywać wprost.

Po trzecie w grupie docelowej brakuje osób zagrożonych bezpośrednio bezdomnością w tym opuszczających więzienia czy szpitale (w tym psychiatryczne), osoby doświadczające wykluczenia mieszkaniowego np. z nakazem eksmisji, zamieszkujące budynki nie przeznaczone do zamieszkiwania, mieszkania substandardowe itd. Proszę pamiętać, że w grupie odbiorców mieszkań wspomaganych zgodnie z wytycznymi EFS w obszarze włączenia społecznego (2014-2020) mogą w oparciu o szersze wytyczne UE korzystać wszystkie kategorie osób w sytuacji wykluczenia mieszkaniowego ETHOS. Rozwiązania prawne w tym zakresie powinny tworzyć ramy i jednocześnie realizatorzy powinni mieć swobodę.

Po czwarte, w kontekście deinstytucjonalizacji i potrzeby tworzenia alternatywy dla instytucji nieuzasadnione jest zawężenie grupy odbiorców do grupy osób, które nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki. Wydaje się, że mieszkania wspomagane mogą przy odpowiednim zakresie usług w mieszkaniach stanowić alternatywę dla Domów Pomocy Społecznej czy Szpitali psychiatrycznych. Jednocześnie mieszkania wspomagane mogą być rozwiązaniem tymczasowym dla osób oczekujących na miejsce w opiece instytucjonalnej i należałoby dopuścić oczywiście przy spełnieniu odpowiednich warunków tworzenia, mieszkań wspomaganych także dla osób wymagających całodobowej opieki. Doświadczenia prowadzenia takich mieszkań są udziałem już wielu organizacji i samorządów.

Po piąte, do rozważenia jest kwestia realizacji mieszkań wspomaganych dla osób niepełnoletnich na przykład od 16 roku życia. Otóż osoby wychowujące się w różnych formach pieczy zastępczej powinny trenować niezależne życie na wcześniejszych etapach życia. Trening ten musi się odbywać w praktyce a nie w teorii. Bez możliwości nauki niezależnego życia w mieszkaniu wspomaganim będzie to trudne. Oczywiście mieszkania wspomagane dla niepełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej musiałyby mieć nieco inne standardy.

4. Uwzględnienie możliwości realizacji mieszkań wspomaganych w metodzie Housing First, czyli Najpierw Mieszkanie

Zaproponowany podział na mieszkania treningowe oraz mieszkania wspomagane uniemożliwia i kompletnie wyklucza możliwość realizacji programów Housing First, czyli Najpierw Mieszkanie, kierowanych do różnych grup osób doświadczających bezdomności. Tymczasem metoda ta przetestowana została w Polsce, jest skuteczna i efektywna, rekomendowana także przez Komisję UE. Otóż metoda Najpierw Mieszkanie musi być realizowana w indywidualnych, samodzielnych mieszkaniach ze wsparciem, tak długo jak osoby tego potrzebują i chcą. Zasadą metody jest kierowanie się wyborem, decyzją i samostanowieniem osób, co w praktyce może

oznaczać, że osoba wcale nie chce i nie będzie uczestniczyć w „treningu samodzielności”. Realizując programy Najpierw Mieszkanie nie możemy opierać się na mieszkaniach treningowych, bo w istocie tymczasowe treningowe mieszkania są zaprzeczeniem zasad Najpierw Mieszkanie. Jednocześnie zapisy związane z grupą odbiorców mieszkań wspomaganych, które mogą być realizowane długoterminowo a nawet na stałe wykluczają możliwość partycypacji i włączenia osób wychodzących z kryzysu bezdomności (możliwość wsparcia tylko osób z niepełnosprawnościami oraz osób w podeszłym wieku lub przewlekłe chorych). To kolejny argument za tym aby mieszkania wspomagane definiować szeroko i w sposób otwarty, tak by nie wykluczać możliwości realizacji pewnych innowacyjnych i wysoce zindywidualizowanych usług w lokalnych społecznościach.

5. Wprowadzenie pojęcia „niezależnego życia” zamiast „samodzielności życiowej”

Proponujemy odejście od formułowania celów związanych z mieszkaniem wspomagany poprzez termin „samodzielności życiowej”. W Wytycznych deinstytucjonalizacji zarówno Unii Europejskiej jak i ONZ pojęcie to zostało zastąpione sformułowaniem „niezależność życiowa” lub „niezależne życie”. Jest ono rozumiane jako - "prawo do życia w społeczeństwie dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu lub osób niepełnosprawnościami na równych prawach z innymi osobami. Oznacza możliwość sprawowania kontroli nad swoim życiem i podejmowania decyzji, które dotyczą ich życia, w szczególności w zakresie miejsca zamieszkania, współmieszkańców oraz sposobu organizacji życia. Niezależne życie nie oznacza samodzielności, ale swobodę dokonywania wyborów i sprawowania kontroli nad swoim życiem. Niezależne życie możliwe jest przy zapewnieniu warunków mieszkaniowych, szerokiego zakresu usług społecznych i zdrowotnych świadczonych w społeczności lokalnej”.

6. Uelastycznienie zasad dotyczących mieszkań

Rekomendujemy możliwość skodyfikowania mieszkań wspomaganych w taki sposób, aby możliwe one były w wymiarze stałym i tymczasowym, indywidualnym i grupowym, w oparciu o umowy cywilno-prawne, mieszkań wspomaganych o profilu treningowym, interwencyjnym, opiekuńczym czy wspieranym. Mieszkań rozproszonych i skoncentrowanych (zespołów mieszkań). Stworzenie i umocowanie jednego pojęcia mieszkań wspomaganych i możliwość realizacji różnych funkcji i wariantów będzie rozwiązaniem dużo bardziej elastycznym. Rozwiązanie takie byłoby bardziej zindywidualizowane i odpowiadało na potrzeby różnych grup potrzebujących.

7. Proponujemy przyjęcie następującej definicji mieszkań wspomaganych:

Mieszkanie wspomagane to usługa społeczna świadczona w społeczności lokalnej w postaci mieszkania lub domu, przygotowującego osoby w nim przebywające, z udziałem specjalistów, do prowadzenia niezależnego życia lub zapewniającego pomoc w prowadzeniu niezależnego życia. Mieszkanie lub dom może być prowadzone w formule mieszkania:

- a) krótkoterminowego - przygotowującego osoby w nim przebywające do prowadzenia niezależnego życia, częściowej lub całkowitej samodzielności przy wsparciu m.in. treningu samodzielności, poradnictwa, pracy socjalnej i innych usługi aktywnej integracji; mieszkanie to może również zapewniać w nagłych wypadkach osobom, z różnych przyczyn tego potrzebujących, krótkoterminowego miejsca pobytu, w tym wsparcia wytchnieniowego w połączeniu ze specjalistycznym wsparciem, dostosowanym do indywidualnych potrzeb;
- b) długoterminowego - stanowiącego alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Usługa ma charakter pobytu stałego lub okresowego (w przypadku potrzeby wsparcia wytchnieniowego) i służy osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu lub osobom z niepełnosprawnościami.

II. Propozycje poprawek do ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej (choć należy pamiętać nie wyczerpują one wszystkich zgłoszonych powyżej uwag)

1) Zmiana 2 otrzymuje brzmienie:

„2) użyte w art. 17 w ust. 1 w pkt 12, w art. 19 w pkt 11, w art. 36 w pkt 2 lit. n i q, w art. 88 w ust. 1 w pkt 3, w art. 90 w ust. 2 i 3, w art. 93 w ust. 1 pkt 1 lit. c oraz w art. 97 ust. 1 i 5 w różnej liczbie i przypadku wyrazy „mieszkanie chronione” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „**mieszkanie wspomagane**”;

9) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. 1. Osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę, **bezdomność, przemoc w rodzinie** potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ~~ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki~~, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, może być przyznane wsparcie w mieszkaniu wspomaganiem.

2. Mieszkania, o których mowa w ust. 1, są formą pomocy społecznej przygotowującą, **przy wsparciu** specjalistów, osoby tam przebywające do **prowadzenia niezależnego życia, bezpiecznego pobytu interwencyjnego** lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu

3. Mieszkania, o których mowa w ust. 1, mogą być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej, organizację pozarządową, o której mowa w art. 3

ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzące działalność w zakresie pomocy społecznej **lub reintegracji społecznej i zawodowej**

4. W mieszkaniu wspomagany świadczy się w zależności od przebywającej w nim osoby lub osób, w szczególności następujące usługi:

1) usługi bytowe,

2) naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia,

2) pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

5. Pobyt i usługi w mieszkaniu wspomagany mogą zostać przyznane na czas określony, **a w przypadku osób niepełnosprawnych, osób z zaburzeniami psychicznymi, osób w podeszłym wieku lub przewlekłe chorych, osób w kryzysie bezdomności, a także w innych** uzasadnionych przypadkach w stosunku do innych osób, mogą zostać przyznane na czas nieokreślony.

6. Podstawą przyznania wsparcia **w mieszkaniu wspomagany** jest decyzja, wydawana po dokonaniu ustaleń pomiędzy podmiotem kierującym do tej formy pomocy, podmiotem prowadzącym mieszkanie **wspomagane** oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu lub jej przedstawicielem ustawowym, zwanych dalej: „kontraktem mieszkaniowym”.

7. Kontrakt mieszkaniowy zawiera:

1) cel pobytu;

2) okres pobytu;

3) rodzaj i zakres świadczonego wsparcia;

4) ustaloną odpłatność osoby korzystającej ze wsparcia;

5) poziom partycypacji w kosztach udzielonego wsparcia przez jednostkę kierującą do tej formy pomocy, jeśli nie jest to jednocześnie jednostka prowadząca **mieszkanie wspomagane** lub zlecająca ich prowadzenie;

6) sposób zgłaszania planowanej nieobecności **w mieszkaniu wspomagany**;

7) wskazanie zasad i sposobu realizacji programu usamodzielniania osoby korzystającej ze wsparcia;

8) wskazanie skutków naruszeń kontraktu mieszkaniowego.

8. Kwalifikacja osoby ubiegającej się o pobyt w **mieszkaniu wspomagany** odbywa się na podstawie dokumentów potwierdzających spełnianie przesłanek, o których mowa w ust. 1. Rodzinnego wywiadu środowiskowego nie przeprowadza się.

9. 1. Wsparcie świadczone w **mieszkaniu wspomagany** nie stanowi zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób lub rodzin, **z zastrzeżeniem ust. 2.**

2. Za zgodą podmiotu prowadzącego mieszkanie, na zasadach określonych przez ten podmiot pobyt w mieszkaniu wspomagany może zostać przekształcony w umowę najmu na czas

określony lub nieokreślony. Usługi, o których mowa w ust. 4 stosuje się odpowiednio na wniosek osoby lub osób zamieszkujących w mieszkaniu.

10. Korzystanie ze wsparcia **w mieszkaniu wspomagany**, prowadzonym przez podmioty inne niż gmina, powiat lub na ich zlecenie, odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą korzystającą z pobytu lub jej przedstawicielem ustawowym. W tym przypadku nie stosuje się ust. 7–10.

11. Wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia mieszkania prowadzi rejestr **mieszkań wspomaganych** prowadzonych przez **podmioty, o których mowa w ust. 3.**

12. Rejestr zawiera:

- 1) adres, formę i nazwę **mieszkania wspomagane**, pod którą jest ono prowadzone;
- 2) dane identyfikacyjne podmiotu prowadzącego mieszkanie, w tym:
 - a) nazwę i adres siedziby podmiotu prowadzącego mieszkanie,
 - b) formę organizacyjno - prawną podmiotu prowadzącego mieszkanie;
- 3) liczbę miejsc w mieszkaniu;
- 4) w przypadku mieszkania, które gmina lub powiat prowadzą dla innej gminy lub powiatu na podstawie zawartego porozumienia, dane identyfikujące gminę lub powiat, z którymi zawarto porozumienie, oraz liczbę miejsc w mieszkaniu, których dotyczy porozumienie.

13. Zgłoszenia do rejestru dokonuje podmiot prowadzący **mieszkanie wspomagane**.

14. Podmiot prowadzący **mieszkanie wspomagane** zgłasza wojewodzie wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

15. Wojewoda na bieżąco aktualizuje zgłoszone dane w rejestrze.

16. Rejestr jest jawny. Dane z rejestru udostępnia się na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego.

17. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalne standardy i zakres usług świadczonych **w mieszkaniach wspomaganych**,
 - 2) minimalne standardy pomieszczeń **w mieszkaniach wspomaganych**
- kierując się potrzebą zapewnienia właściwych usług i pomocy oraz uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne osób kierowanych do **mieszkania wspomagane**.”;

W przedstawianych propozycjach pominięto zmiany w przepisach przejściowych. Zwracamy natomiast uwagę, że niezbędne są zmiany – co najmniej - w następujących ustawach:

- ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych
- ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń
- ustawa z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa

Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS

Federacja Mazowia

Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych

Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych

Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS

Chrześcijańska Służba Charytatywna

Fundacja ADRA Polska

Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko Mazurskiego FOSa

Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych